

Tilskudd til tiltak i beiteområder

Retningslinjer Os kommune 2026

Foto: Anne Ingeborg Aasen Horten

Formålet med ordningen er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

SØKNADSFRIST 15. MARS 2026

Grunnlag:

- *Forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder er endret pr. 01.01.2021.*
- *Kommentarer og utdypende forklaringer til forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder, Landbruksdirektoratet.*
- *Tildelingsbrev fra Statsforvalteren i Innlandet, 2026.*
- *Søknader om tilskudd til tiltak i beiteområder behandles etter lov om naturmangfold §7. Prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12.*

Kommunen prioriterer søknadene og tildeler tilskudd. Som grunnlag for prioriteringene skal kommunen fastsette lokale retningslinjer.

Tilskuddsandel til ulike typer tiltak kan fastsettes ut fra hva som vurderes som mest formålstjenlige tiltak, ut fra regionale og lokale forhold. Tildelingsbrevet fra Statsforvalteren i Innlandet ligger til grunn. Retningslinjene kan også inneholde timesatser for eget arbeid som basis for kostnadsoverslag.

Hvem kan søke:

- Beitelag og andre former for organisert samarbeid der det drives næringsmessig beitedrift.
- Enkeltbrukere, dersom det av naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid.

Beitebrukere i beitelag skal i utgangspunktet søke tilskudd gjennom beitelaget.

Beitelaget skal ha en investeringsplan med tydelige prioriteringer av tiltak og utstyr.

Dersom enkeltbrukere som er medlemmer i et beitelag skal søke om tilskudd til elektronisk utstyr (virtuelle gjerder/radiobjeller), kan dette sendes som egen søknad fra enkeltbruker så lenge brukeren er prioritert i beitelagets investeringsplan. Søker må oppgi hvilket beitelag han/hun er medlem i.

Utfordringer, mål og tiltak:

Det er viktig å opprettholde og styrke beitebruken for å opprettholde god kvalitet på beite, for å holde kulturlandskapet åpent og for å utnytte fôrressursene i utmarka.

Det blir stadig færre beitebrukere. Det er store utfordringer knyttet til bedre utnyttelse av utmarksbeitet gjennom god organisering og holdningsskapende arbeid, samt gjerdehold for å holde dyr borte fra hytte- og boligområder og langs trafikkert vei. Utfordringer knyttet til rovvilt medfører også en reell fare for redusert utmarksbeiting og økt gjengroing. Det er økende forespørsel etter utstyr til elektronisk overvåking.

Tiltak (listen er ikke uttømmende)		Tilskuddsandel av godkjent kostnadsoverslag
Elektronisk overvåkingsutstyr	<i>Radiobjeller, lammenoder, merkesavlesere, findmy, droner mv.</i>	*inntil 70 %
Elektronisk gjerde	<i>Nofence, Monil o.l. – abonnement dekkes ikke.</i>	inntil 50 %
Saltsteinsautomater		inntil 50 %
Sperregjerder	<i>Rene inngjerdinger av beitedyr i utmark faller ikke inn under definisjonen av sperregjerde, og tilskudd gis normalt ikke til dette. Det gis heller ikke tilskudd til gjerder mellom innmark og utmark som faller inn under Lov om grannegjerde.</i> <i>Det skal oppgis pris for antall meter netting, antall stolper, evt. andre innretninger (f.eks. grunder, klyv) og arbeidstimer ved oppsetting av sperregjerder.</i>	inntil 50 %
Ferister	<i>Av godkjent fabrikk eller bygd etter standardtegninger. Prioriteres i sammenheng med sperregjerder. Bør vurdere mulighet for finansiering gjennom veilaget/andre instanser.</i>	inntil 30 %
Sanke- og skilleanlegg		inntil 50 %
Bruer	<i>Det kan gis tilskudd til bruer som er dimensjonert for føring av beitedyr. Dersom bruene er kraftigere dimensjonert kan kostnadsoverslag eller tilskuddsandel reduseres tilsvarende.</i>	inntil 30 %
Gjeterhytter	<i>Grunnflate inntil 20 m2 med kvadratmeterpris som tilsvarer gjennomsnittlig kostnad for hytter av enkel standard i det aktuelle området.</i>	inntil 30 %
Anlegg/rydding/ utbedring av drifteveier		inntil 30 %
*Ved innkjøp av elektronisk overvåkingsutstyr kan det gis tilskudd med inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag. Dette gjelder for inntil 50 % av dyretallet i beitelaget/besetningen.		
Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter		
Utarbeidelse av planer (beitebruksplan, tiltaksplan, beredskapsplan mv.) for utmarksbeite		inntil 70 %
Prosjekttrettet arbeid for stimulering til økt beitebruk og rasjonell utnyttelse av beite		inntil 70 %
Tidsbegrenset utprøving av nytt utstyr som kan bidra til effektiv og god beitebruk		inntil 50 %
Planlegging og prosjektering av faste installasjoner		inntil 50 %
Ny organisering av beitelag og utmarksbeiteområder		inntil 50 %
Egeninnsats: • Person: 350 kr/time • Person med motorsag: maks 450 kr/time • Person med traktor/redskap: maks 900 kr/time • Gravemaskin: maks 1 200 kr/time <i>Leiekjøringspriser fra Norsk Landbruk og Bedre Gårdsdrift kan brukes som veiledende, inntil maksbeløpet.</i>		

Prioritering:

- Søknader fra beitelag om fellestiltak i beiteområder vil bli prioritert framfor søknader fra enkeltbrukere som ikke driver organisert beitebruk, med mindre det av *naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid*.
- Medlemmer som er listet opp i beitelagenes investeringsplan etter prioritert rekkefølge.
- Sporingsenheter til småfe prioriteres framfor virtuelle gjerder.
- Tilskudd til virtuelle gjerder prioriteres til storfe framfor småfe.
- Tidligere tildelinger og antall dyr i beitelaget legges til grunn ved prioriteringene.

Videre vil følgende momenter vil bli vektlagt:

- Tiltak som kommer mange beitebrukere til gode/bidrar til god organisering av beitebruken.
- Tiltak som bidrar til økt bruk av utmarksbeite.
- Områder der det er særskilte utfordringer (eks. rovdyr, trafikkerte veier og bebyggelse).

Driftskostnader dekkes ikke. Kommunen vil vurdere å sette et tak på antall elektroniske enheter, alternativt redusere tilskuddsandelen, per beitelag/beitebruker ved stor etterspørsel etter midler.

Det gis ikke tilskudd til utstyr som ikke er godkjent for bruk.

Søknadsfrist 15. mars.

Elektronisk søknad leveres via Altinn*

**For søkere som ikke har mulighet til å søke elektronisk ligger skjema i pdf-versjon tilgjengelig på Landbruksdirektoratets nettside. Skjemaet fylles ut, signeres og sendes sammen med nødvendige vedlegg til kommunen.*

Krav til søknaden:

- Kostnadsoverslag og finansieringsplan
- Kart med inntegning av beiteområdet og ev. beskrivelse av tiltaket
- Avtaler med grunneier**
- Plan for investeringstiltak i beitelaget (vedlegges)

*** Det finnes avtalemaler utarbeidet av Norsk sau og geit (se <https://www.nsg.no/beitebruk/standardavtaler-m-m/>). Ansvar for vedlikehold og fjerning av anlegg etter bruk bør gå fram av avtalen. Ved leie av areal må avtalen ha minimum 10 års varighet jf. § 2 om vilkår for tilskudd.*

Tiltaket skal normalt ikke være påbegynt før søknaden er behandlet. Dersom tilskuddsmottaker ikke har fradragsrett for inngående merverdiavgift, kan merverdiavgift inngå i kostnadsoverslaget og i grunnlaget for beregning av tilskudd.

Søknadsskjema, regelverk og mer info om ordningen med eksempler på mulige tiltak, ligger på nettsidene til Landbruksdirektoratet.

<https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/jordbruk/ordninger-for-jordbruk/tilskudd-til-tiltak-i-beiteomrader>

Utbetaling:

Forskuddsutbetaling kan skje med inntil 75 % av tilskuddsbeløpet på grunnlag av godkjent dokumentasjon for påløpte kostnader. Dette kan være kopier av faktura eller revisorbekreftet regnskap (aktuelt ved større prosjekter med flere involverte).

*Eget arbeid **skal** dokumenteres med timelister.*

Utlysing av midler:

Ordningen utlyses via kommunens hjemmesider og i e-post til ledere av beitelagene.